НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-140S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		**SYLLABUS**
_____		_____
Шифр за ОП	ВК 4.2	Code in Degree Programme
Освітній рівень: Магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)
Галузь знань Архітектура та будівництво	19	Field of Knowledge Architecture and construction
Спеціальність Будівництво та цивільна інженерія	192	Field of Study Building and civil engineering
Освітня програма: Автомобільні дороги та аеродроми		Degree Programme: Automobile roads and aerodroms

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Безпека праці на транспорті» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Автомобільні дороги та аеродроми», спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Рівне. НУВГП. 2023. 10 стор.

ОП на сайті університету: https://ep3.nuwm.edu.ua/26639/

Розробник силабусу: Гнєушев Володимир Олександрович, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Кухнюк Олег Миколайович, к.т.н., доцент

Керівник (гарант) ОП: Кузло Микола Трохимович, д.т.н., професор, завідувач кафедри автомобільних доріг, основ та фундаментів

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА Макаренко Руслан Миколайович, кандидат технічних наук, професор

Попередня версія силабусу (вказати шифр) силабус укладено вперше

© Гнєушев В.О., 2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Безпека праці на транспорті (вибірковий компонент ОП)	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	«Автомобільні дороги та аеродроми»
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво»
Рік навчання, семестр	Рік навчання перший, семестр другий
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	16 годин/2 год.
Практичні заняття:	14 годин/8 год.
Самостійна робота:	60 годин/80 год.
Курсова робота:	немає
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового	екзамен

контролю	
Мова викладання	державна або іноземна відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор	Гнєушев Володимир Олександрович Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.
Вікіситет	URL : http://surl.li/kvorw
ORCID	URL: http://orcid.org/0000-0003-2243-8997
Як комуніку-вати	E-mail: v.o.hnieushev@nuwm.edu.ua Моб. тел., Viber, WhatsApp +38 096 970 42 37
Асистент лектора	Практичні заняття веде лектор

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета вивчення дисципліни полягає у наданні знань, умінь, компетенцій для ефективної професійної діяльності при забезпеченні дієвого управління охороною праці на об'єктах транспортних галузей, формування відповідальності за особисту та колективну безпеку працівників підприємства.
Завданням вивчення дисципліни є досягнення програмних результатів навчання, збереження здоров'я і працездатності працівників через ефективне управління охороною праці та врахування вимог норм безпеки у різних обставинах професійної діяльності транспортників.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

зазначається link для кожної платформи

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

**не вказується для освітніх компонентів вільного вибору (спецкурсів)*

Компетентності

ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК06. Прагнення до збереження довкілля.
СК04. Здатність управляти складними процесами в сфері будівництва та цивільної інженерії із урахуванням вимог охорони праці та промислової безпеки під час виконання робіт.
СК06. Здатність будувати та досліджувати моделі ситуацій, об'єктів і процесів будівництва та цивільної інженерії.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН07. Розробляти заходи з охорони праці та довкілля при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції (22 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/26639/

1. Вступ. Транспортна галузь України. Залізничний, автомобільний, водний, трубопровідний, авіаційний транспорт. Характерні ризики кожного виду транспорту. Державне регулювання безпеки на транспорті. Шляхи підвищення транспортної безпеки та надійності. Імплементація законодавства ЄС з питань безпеки на транспорті (РН07)
2. Автомобільний транспорт. Перелік НПАОП автотранспортної галузі. Обов'язки роботодавця щодо розробки і функціонування системи управління охороною праці. Загальні вимоги безпеки. Медичні огляди. Забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям, засобами індивідуального захисту. Забезпечення працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці. Складання переліків робіт з підвищеною небезпекою. (РН07)
3. Загальні вимоги до території, виробничих і допоміжних приміщень та споруд. НПАОП, що регламентують ці вимоги. Категорії транспортних засобів. Зберігання транспортних засобів, що підлягають ремонту чи списанню. Знаки безпеки. Вимоги до освітлення, огорожі території транспортного підприємства. Водостоки, проїзди, пішохідні доріжки. Вимоги до приміщення і майданчика для зберігання автомобілів. (РН07)
4. Вимоги до приміщень для ремонту та обслуговування автомобілів. Оглядові канави та естакади. Роль контрольно-технічних пунктів (КТП) в забезпеченні безпеки руху. Вимоги до оснащення КТП. Вимоги до в'їздів та виїздів. (РН07)

5. Забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов праці. Вентиляція та опалення на автотранспортному підприємстві. Повітряні завіси. Особливості вентиляції виробничих приміщень різного призначення. Вимоги до водопостачання, каналізації, паливозаправних пунктів транспортних підприємств. (РН07)
6. Вимоги до освітлення та електроустановок. Побутові приміщення. Вимоги безпеки до оснащення транспортних засобів. Вимоги безпеки до ремонтної бази транспортних підприємств. Вимоги безпеки до зберігання транспортних засобів. Вимоги безпеки під час ремонтних, лакофарбувальних, акумуляторних робіт. (РН07)
7. Вимоги безпеки при експлуатації транспортних засобів різного призначення і в різних умовах роботи. Вимоги безпеки під час вантажно-розвантажувальних і підйомно-транспортних робіт. (РН07)
8. Залізничний транспорт. Головні ризики на залізничному транспорті. Безпека експлуатації рухомого складу. Безпека при виконанні колійних робіт. (РН07)
9. Головні фактори ризику і правила безпеки на водному транспорті. (РН07)
10. Головні фактори ризику і правила безпеки на трубопровідному транспорті. (РН07)
11. Головні фактори ризику і правила безпеки на авіаційному транспорті. (РН07)

Практичні заняття (20 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/26639/:

1. Швидкість руху як фактор небезпеки. Визначення гальмівного шляху за різних умов руху та стану шин транспортного засобу. (РН07).
2. Аналіз стану технічних систем, що визначають гальмівні властивості, курсову стійкість і керованість транспортного засобу (РН07)
3. Заходи з попередження ризиків заносу/зносу автомобіля з дороги або його перекидання при криволінійному русі (РН07)
4. Безпека перевезення вантажів. Кріплення вантажу. (РН07).
5. Розрахунок режиму праці і відпочинку водія ТЗ. Ознайомлення з контролюючими технічними системами (тахографами) (РН07).
6. Безпека руху в темну пору доби. Попередження засліплення водія світлом фар. (РН07)
7. Визначення типів та розрахунок необхідної кількості вогнегасників для гаража і ТЗ. (РН07)
8. Запобігання самочинному зрушенню рухомого складу поїзда. Розрахунок закріплення рухомого складу за допомогою гальмових башмаків. (РН07)

9. Основні ризики, небезпечні і шкідливі фактори на водному транспорті та шляхи зниження їх впливів на екіпаж судна, пасажирів і вантаж. (РН07)
10. Безпека на трубопровідному транспорті. Ідентифікація головних ризиків та їх попередження. (РН07)

Форми та методи навчання

Отримання зазначених результатів навчання досягається застосуванням відповідних методів та технологій навчання (візуалізовані лекції з елементами проблемності, практичні заняття із застосуванням аналізу конкретних ситуацій, виконанням розрахунків, дискусійним обговоренням, розглядом діючих нормативно-правових актів і документів тощо.
Порядок підготовки до занять, оцінка навчальних досягнень студентів висвітлені в 03-10-64М Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека праці на транспорті» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнєушев. – Рівне: НУВГП, 2021. – 37 с., розміщених за адресою https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Освітній компонент не потребує використання спеціального інструментарію, обладнання та програмного забезпечення.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

- Критерії оцінювання, їх бальні значення, порядок проходження модульного і підсумкового контролів висвітлено в методичних вказівках (шифр 03-10-64М, URL: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629), а також (і в першу чергу) – документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Ткаченко І. О. Ризики у транспортних процесах : навч. посібник /І. О. Ткаченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. –114 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://core.ac.uk/download/pdf/154806543.pdf
2. Автомобілі. Електронний підручник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : http://surl.li/kvouz
3. 03-10-64М Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека праці на транспорті» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнєушев. – Рівне: НУВГП, 2023. – 37 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629
4. Закон України «Про охорону праці». [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12 (дата звернення 05.05.2023

р.)
5. Буріченко Л. А., Гулевець В.Д. Охорона праці в авіації: підручник. Київ: НАУ, 2003. – 440 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL: http://surl.li/kvowu (дата звернення 17.06.2023 р.)
6. Закон України про транспорт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
7. НПАОП 0.00-1.62-12. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
8. Закон України про трубопровідний транспорт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
9. НАПБ-В.01.010-2009/510. Правила пожежної безпеки на залізничному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
10. Інструкція з оцінки загрози безпеці на авіаційному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)

Допоміжна:

11. НПАОП 0.00-1.73-14 Правила охорони праці та безпечної експлуатації технологічних трубопроводів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
12. ДСП 7.7.4.-057-2000 Державні санітарні правила для морських суден України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629. (дата звернення 23.06.2023 р.)
13. Б. М. Іванов, М. О. Колегаєв, Ю. І. Касилов, О. І. Іванов. Основи охорони праці на морському транспорті: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Керівник авторського колективу — Б. М. Іванов - Одеса: КОМПАС, 2003.-416 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://cutt.ly/4ECuSkK
14. Транспортна галузь України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://mtu.gov.ua/files/Ukraine_Transport_Sector_UA_brochure.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: http://lib.nuwm.edu.ua/
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: http://libr.rv.ua
3. Верховна Рада України. URL: http://www.portal.rada.gov.ua
4. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua
5. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/
6. Управління Держпраці у Рівненській області. URL: http://rv.dsp.gov.ua/
7. Журнал „Промислова безпека”. URL: http://prombezpeka.com/
8. Журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/
9. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: http://www.dsns.gov.ua/
10. Державна авіаційна служба України. URL: https://avia.gov.ua/npdrd/slug-2/
11. Міністерство інфраструктури України. URL : http://surl.li/kvoym
12. Директорат безпеки на транспорті Міністерства інфраструктури України. URL : http://surl.li/kvpad

13. Європейська Бізнес Асоціація (EBA). : http://surl.li/kvozi

Поєднання навчання та досліджень* *(за потреби)*

Здобувачі освіти отримують інформацію щодо інноваційних засобів захисту людини в трудовому процесі (системи контролю ТЗ – тахографи, засоби індивідуального захисту, спеціальна екіпіровка, спецодяг тощо). Крім цього, викладач знайомить здобувачів із сучасними автомобільними системами безпеки ABS та ESP, адаптивні фари та ін., аналізується їх робота за різних умов руху.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички
2. Взаємодія з людьми
3. Вміння працювати в команді
4. Екологічна грамотність і здорове життя
5. Здатність до навчання
6. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
7. Знаходити вихід зі складних ситуацій
8. Ініціативність
9. Комплексне рішення проблем
10. Вміння оцінювати ризики та приймати рішення
11. Працелюбність
12. Уміння вчитися впродовж життя

Дедлайни та перескладання

Терміни і порядок перескладання дисципліни та окремих її тем визначається документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/ .

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування (URL http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita) і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи різні види роботи, повинен дотримуватись академічної доброчесності.

- Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
- Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
- Кодекс честі студентів НУВГП. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/
- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування URL: http://surl.li/agtqn

- Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/
- Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/

Вимоги до відвідування

Порядок відвідування занять, відпрацювання пропущених занять регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція), URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/, і узгоджуються при комунікації із викладачем.

Одним з варіантів надолуження прогаяного (особливо в умовах карантину чи за інших екстраординарних обставин) є виконання здобувачем освіти індивідуального навчального завдання з дисципліни, порядок видачи і виконання якого регулюється п. 1.1.2.5. Положення про форми навчання, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у Національному університеті водного господарства та природокористування (URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/6366/)

З дозволу викладача і в контексті заняття здобувачі освіти можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки.

Лектор *Гнєушев В.О., канд. технічних наук, доцент*

Автор
Доцент Володимир ГНЄУШЕВ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №849 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00